

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr., za četrt leta 80 kr. — Naročnina se pošilja upravitelstvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice, št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr.

Bokopisti se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oglasila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Občinske volitve Celjske okolice.

Prve dni v prihodnjem tednu ima Celjska okolica občinske volitve. Le-te volitve so sila važne, ne samo za občino, v kateri se vršé, ampak za celi spodnji, torej za slov. Stajar.

Naravno je tedaj, da gleda na nje ves slov. Stajar. V rokah volilcev te občine je, ali se naj bahajo naši nasprotniki še slej, kakor prej, da je slov. ljudstvo na njih strani in da so po takem le „prvaki“ krivi, da še ni miru med slov. in nemškim (?) prebivalstvom teh krajev. Samo v oziru na to moremo umeti, zakaj da dela vse, kar vleče z nemškutarji „ploh“, na te volitve. Hodi jim pač za kožo.

Toliko bolj pa je treba potlej od naše strani, od mož, ki čutijo slov. kri v svojih žilah in jim torej hodi za blagostanje slovaljudstva, da napnemo vse moči na to, da postane občina Celjske okolice zopet, kar je bila, slov. občina. Ali pa je to mogoče? Ako sodimo po močéh, ki držé z nemčurji ne samo v tej občini, ampak še veliko bolj v drugih krajih, najbolj v Celju pa tudi po ostalem Stajarju, bode boj za to občino sila hud, ali ni nemogoče, da zmagamo mi, t. j. dobro in korist le-te občine in poprek slov. ljudstva.

Volilec in sploh posestnikom le-te občine še je dobro v spominu, na kak način da je nemškutarija prišla na vrh pri zadnji volitvi. Da ne rečemo več, pravica to gotovo ni bila, ako sodimo po obljubah in pritiskovanju, ki se je godilo v njih. Kdor toliko obeta in tako malo stori, kakor se je doslej storilo za koristi te občine v zadnjih treh letih, tak pač ni za to, da mu daje človek še kedaj svoj glas. Možje, ki imajo doslej večino v tem obč. zastopu, niso druga, kakor klečéplazi pred obč. tajnikom in njegovim „generalom“ v Celju.

Za občino nič, vse za Celje — to je bilo geslo mož, ki sedé — v večini — doslej v obč. zastopu. Taci možje in tako delovanje pač tedaj ni za to, da jih trpimo še dalje ali jih volimo

še na novo v obč. zastop. Kdor še da svoj glas odslej za-nje, ta — ni lepo, ali ne moremo reči drugače — ta pljuje v lastno skledo.

Mi ali kaj mi? — vse slov. ljudstvo pričakuje od volilcev te občine, da bodo pri prihodnji volitvi možje ter se ne dajo več ljudem pod nož, katerim je „Deutsche Wacht“ evangelje — časnik, ki ne pozna Slovenca drugje, kakor kjer ga postavi na sramoto. Zlat damo za številko „D. W.“, v katerem ne grdi Slovencev in če le more, tudi teh iz Celjske okolice. In kaj je „D. W.“? — Usta, skozi katera govori nemčurstvo, torej ljudje, v katerih jarmu je bil doslej obč. zastop Celjske okolice.

Kakor poznamo ljudske šole, znamo, da niso v stanu slov. otrok naučiti nemščine in če se jim to veli, tega ne storé nikoli, pač pa se zanemari potlej v njih poduk v rečéh, za veljo katerih hodi otrok v šolo, ali za en slučaj skoraj želimo, da znajo naši kmetje nemški — za to, da beró nemške časnike. Le-te enkrat brati bode jim dovolj; nikjer nikoli ne bodo potlej več prijazni človeku, ki drži s tacimi ljudmi, kateri držé kaj na besede enacih listov.

In prav zato menimo, da nam ne bode več besedi treba. Kdor je slov. krvi, kdor je še količkaj stare, kršč. vere, tak ne more oddati nikoli, najmanj pa pri teh volitvah glasú za može, ki držé z „Deutsche Wacht“.

Ali s tem še nismo pri kraju. Vsak volilec ne bere teh vrstic, tudi ne zapopade vsak koj v prvem, zakaj da hodi pri volitvah, za to pa prosimo vse one, katerim pridejo te vrste v roke, naj jih dadó drugim brati ter jih jim naj razložijo — vse po resnici in pravici. Kdor še ostane pa po vsem tem na strani nemškutarjev, njemu ne želimo ali to znamo, da mu pride izpoznanje tačas, kedar bode za-nj in za njegovo družino prepozno.

Le-te volitve izvršé se gotovo, ali bodo pa v njih možje na vrhu, ki so v njej, v občini doma, torej Slovenci, ali pa možje, ki ali niso v njej doma ali pa nimajo za-njo srca, to

leži v rokah tamošnjih volilcev. Slov. ljudstvo pričakuje od njih — slov. mož, mož, katerim velja geslo: „Vse za vero, dom, cesarja!“

Slov. ljudstvo pa si pridržuje tudi končno sodbo čez nje. Daj Bog, da bode ona za slov. občino vesela!

Gospodarske stvari.

Pitavne svinje.

Kdor hoče svinje rediti za to, da jih zakolje ter si priredi začimbe, doživi lahko, da mu svinje ne žró več, ko bi še to najraje imel. Karkoli jim človek prinese, vsega se malo lotijo, potem pa pusté na miru. Lahko se torej izgodi, da jim maščoba odjemlje, ne pa, da raste. To je vsekako nevolja; za-njo bi človek kaj rad dobil zdravilo.

Tako zdravilo se tudi nahaja in ne stane, Bog zna, koliko truda ali denarja. Zdravilo je čisto priprosto. Vzame se kak škaf ali enaka lesena posoda, ki drži vodo. Va-njo se nasiplje ovsu za dva do tri prste na debelo in potem se potrese oves s soljo. Tacih plasti ovsu naredi si toliko, kolikor ti je treba za dva dni. Na zadnje pa se vlije vode, ne preveč, pa toliko, da je ves oves v vodi. Ker se oves raztegne, zato ne sme biti posoda prepolna.

Dve pesti tega ovsu daje se potlej vsaki svinji na den in čudo, kako da ti bode žrla. Vse, kar ji daš, ti požré z največjo slastjo. To zdravilo je lahko in torej upamo, da se ga bodo naše gospodinjne rade poprijele, ako dobodo potrebo za-nj.

Vinske kleti po zimi.

Kleti, v katerih hranimo vino in sploh reči, katerih še nočemo kmalu vzeti v rabo, ne smemo v jeseni prerano zadelati. Dokler še ni rednih mrazov, dotlej naj bodo one še odprte tako, da pride in izide zrak iz njih na lahkem. Take kleti, ki leže precej globoko v zemlji, ostanejo pa še potlej lahko, brez škode, dalje časa odprte.

Samo na oni strani, od katere piha mrzel veter, treba jih je tudi v pozni jeseni že zadelati, zato pa naj ostanejo potlej na drugi strani še odprte. Kedar je zima lahka ali če le malo premrzuje, tedaj je dobro, da še ostanejo kletne luknje odprte. Tako lahko slabi zrak izhlapi, sveži pa prihaja v klet.

Ako velja za poletje pravilo: Čem hladniša klet, tem boljša, ni še isto pravilo tudi po zimi brez veljave. Se vé, da velja to le do neke stopinje. V kleti zmrazne razna roba, ki ji leži v njej, še le, kedar je v njej že mrzlo, to je, kakor pravimo, toplota že nekaj stopinj pod ničlo. Toplota v zidovju in na prostem ste si pa za nekaj stopinj vselej navskriž.

Travnike povlačiti je koristno.

Brana izrune iz travnika mah, raznaša krtine in mravljišča, rahlja površje, da zamore prihajati potrebna luč in gorkota, potrebni zrak; ob vsem tem pa živijo rastline. Povlačenje uroča tudi, da trava bolj gosta in mladostna raste.

Koliko da koristi povlaka travnikom, priča nek profesor Anderegg v Švici. Mož je razdelil travnik v štiri enake velike dele (parcele), ki so pa tudi vsi enako dobro zemljo imeli. Prve parcele ni niti pognojil, niti povlekel in je dobil 377 kil sena. Druge parcele ni povlekel, pa jo je pognojil, ter je dobil 833 kil sena. Tretjo parcelo je sicer povlekel, pa ne pognojil, dobil je 770 kil sena. Četrti parceli pa je privoščil obojega t. j. ta del je povlekel in pognojil, za to je dobil pa tudi tukaj toliko, kakor na drugem in tretjem delu skupaj, namreč 1565 kil sena. Te številke kažejo dosti jasno, koliko so se do seh dob travniki še zanemarjali. Primerimo le skrb, koju skazujemo travnikom z ono, koju skazujemo poljem. Ako potrebuje polje skrb in marljivega dela, gotovo je potreben tega tudi travnik.

Brana za tako povlačenje, se vé, da mora biti drugačna od poljske brane. Tu so železni udje, ki so kakor na verigi, drug v drugega vklepani in vsak ud ima po več zob, ki se v zemljo zasajajo, pa ne pregloboko, tako da se pri taki vlaki živina ne izmuči preveč. Taka brana, iz mnogih pregibljivih udov spletena, najde s svojimi zobovi vsak griček, pa tudi vsako dolinico.

Ogledaš si jo lahko pri kakem grajščaku, kjer tudi lahko izveš, kje in po kaki ceni bi jo dobil. Lahko, da bi se cene ustrašil. Pa saj bo morebiti tebi služila manjša brana, kakor jo ima grajščak. Ali pa naj si omisli tako orodje cela soseska; potem se lahko posestniki vrstijo. Razumeva se, da se mora travnik povlačevati spomladi, preden začne trava rasti.

Sejmovi. Dne 11. januarija na Planini in v Imenem. Dne 12. januarija v Gradcu in na Bregu v Ptuj (za svinje). Dne 14. januarija pri sv. Filipu pri Kozjem in v Poličanah (za svinje.)

Dopisi.

Iz Celjske okolice. (K volitvi v občinski odbor.) Celjska „vahterca“ bobna v zadnji številki vse Celjane vkup, da se naj zberejo, dne 9. in 10. januarija kakor črna vojska ter privrejo na volišče v našo občino; kajti nevarnost za nemškutarijo je velika, in mogoče, da bi ji tukaj zapeli Slovenci mrtvaško pesem, in jo dejali v hladno gomilo. Ali pa je prav, da se ti Celjani vedno vtikajo v naše volitve in hočejo tukaj svoj komando